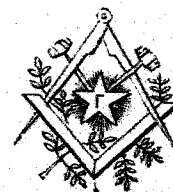

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΕΠΟΥ

ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΣ

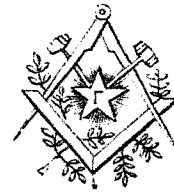
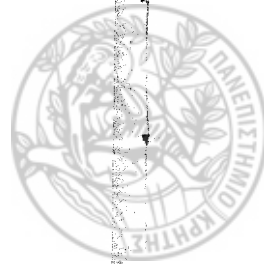
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΙΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1917

121889

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΕΠΟΥ

ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΤΡΙΣ

*«Εἰς αἰῶνος ἄριστος
ἀπέναντι τοῦ πατρίδος».*

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΥΠΟΣ Π. Δ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
1917

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Α. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

121889

ΤΕΚΤΟΝΙΣΜΟΣ-ΠΑΤΡΙΣ

«Εἰς αἰωνὸς ἄριστος
ἀιτνεσθαι περὶ πάτριον»

Καὶ ἤδη, ἐπὶ τὸ ἔργον. Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί.
Ἀνάγκητοι ἡμεῖς τοῦ καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ ἐργάται
ὡς ἀνοίξωμεν τὰς Πύλας τοῦ Νικοῦ καὶ εἰς τὰς
νευρώδεις ἡμῶν χεῖρας ὡς ἀναλλάξωμεν τὰ χαμηλά
καίμενα εἴματα τῆς Βασιλικῆς Τέχνης ἐργαλεῖα, ὅπως
τὸν ἀλλάξουτον καὶ ἀσχημάτιστον λίθον, τὸν γωνιώδη
καὶ φουτῖδων μεστόν, αὐτὴν τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἀπει-
κονίζοντα, παθῶν γέμουσιν, ἐλαττωμάτων δὲ δαισι-
δαμονιῶν καὶ προλήψεων πλήρη, οὐσιν, λείον, κα-
θαρόν, καὶ ἐν σχήματι ποιήσωμεν.

Ἐν τῷ ἔργῳ ἡμῶν τοῦτο χωρήσωμεν μετὰ
θάρρους καὶ πεποιθήσεως.

Εμπνεόμενοι υπό της ιδέας της πραγματοποίησης του μεγάλου και κοινού τούτου σκοπού, γνωρίζοντας δε εξ άλλου ως δει μελετώμετες, άκκαταύστως εξετάζοντας και δικαίως παρατηρούμετες τής δυσκολίας, ως τὸ ἔργον ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτοῦ ἐγκλείει, θέον τὸν ἱερόν τούτων ἡμῶν δεσμὸν ἰσχυρότερον νὰ καταστήσωμεν διὰ τῆς ἀγνῆς καὶ ἀνοποκρίτου ἀγάπης, διὰ τῆς ἀγάπης ἧτις κατὰ τὸν θεῖον Παύλον πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει.

Ἀλλὰ τίς ὁ ναὸς οὗτος, δικαίως ἀμύητός τις ἤθελεν ἐρωτήσει, τίς ὁ ναὸς, οὐτινος αἱ πύλαι νῦν ἠνεώγησαν καὶ ποῖον τὸ ἔργον οὐτινος ἡ ἐναρξίς ἐκυρῦχθη σήμερον καὶ τοῦ ὁποίου ἡ πραγμάτωσις χρῆζει τῆς ἀρωγῆς καὶ συνεργασίας τσοούτων ἐκ τῆς κοινωνίας ἐκλεκτοτάτων μελῶν, ὧν ἕκαστον ἐν τῇ ἰδίᾳ σφαίρᾳ τῆς ἀνεργείας καὶ τῷ ἰδίῳ κύκλῳ τῆς δράσεως αὐτοῦ ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ, ὡς τεκμήρια τῆς ἰδίας ἱκανότητος καὶ ὑπεροχῆς, ἔργα ἀπολαύοντα τοῦ θεουμασμοῦ καὶ τῆς γενικῆς ἐκτιμήσεως;

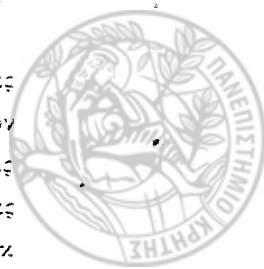
Ἴσως ὅμως ἀγκυπητοὶ ἀδελφοὶ εὐρεθῶσι καὶ τινες μεταξὺ ἡμῶν ἐξ ἑκαίνων οἷτινες εἰς τὴν τῷ ἀγνωστῷ καὶ μυστηρίῳ ἐνυπάρχουσιν δύναμιν τῆς

ἐλπίδος ὑπεκινῶντες ἢ παρακινούμενοι ἐξ ὑπολόγηστος ἐξυπηρετήσεως ἰδίων συμφερόντων, εἰσῆλθον ἐνταῦθα καὶ κατ' οὐδὲν εἶτα ἢ κατ' ἐλάχιστον μόνον, ἐξ ἀδυναμίας ἴσως ἢ καὶ ἐξ ἀδιαφορίας εἰς τὰ ἡμέτερα ἐνδιακρίψαντες ἔργα, ἐτοιμοὺς εἰς τὰ χεῖλη, τὰς αὐτῆς ματὰ τῶν ἀμνηστῶν νὰ ἔχωσιν ἐρωτήσεις.

Αἱ κατὰ τὸ φαινόμενον ὅμως ἀπλὰ αὐταὶ ἐρωτήσεις ἐγκλείουσι κόσμον διόκληρον ἰδεῶν καὶ αἰσθημάτων, συστημάτων πολιτικῶν, θρησκευτικῶν καὶ κοινωνικῶν, ἐν ἐνὶ λόγῳ διόκληρον τὴν ἱστορίαν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ἐμφανισθεῖς του μέχρι σήμερον καὶ προσημαινουσι τὸν τελικὸν σκοπὸν εἰς ὃν θέον νὰ ταῖνῃ ὁ ἀνθρώπος καὶ ὅστις ἐστὶν ἡ τελειοποίησις.

Εἰμὶ ἐκ τῶν προτέρων πεπεισμένος ἀδ. μου, ὅτι οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ὑπολαμβάνει, ὅτι εἰς τὰ χεῖλη, τῶν μεμνημένων καὶ μή, τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ἔθηκα, ὡς γλυχόμενος τῆς δόξης νὰ δείξω πρὸς τοιαύτης σοφωτάτης ἐμμηγύρεως πολυμήθειαν καὶ σοφίαν.

Οὐδαμῶς ἀδ. μου τὴν πρόθεσίν μου ἐρρύπανα τοιαύτης τις σκέψης οὐχὶ ἐπιδείξεως πόθος ἀλλὰ τοῦ καθήκοντος παρόρμησις ἤγαγεν ἐμὲ εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐξετάσω κατὰ τὸ ἀσθενὲς μέτρον τῶν δυ-

νάμεθον μου καὶ τοῦ ἀνίχοντός μοι χρόνου: Ποῖον τὸ πνεῦμα τοῦ Τεκτονισμοῦ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἰδέαν τῆς Πατριδος.

Βαρὺ τὸ φορτίον ὁμολογῶ καὶ τὸ ἔργον οὗ τοῦ τυχόντος. Βάρος δέ, κατὰ τὸν Σειράχ, ὑπὲρ σὲ μὴ ἀρχῆς καὶ πλουσιωτέρου σου μὴ κοινώνει. Εἰ κοινωνήσει χώρα πρὸς λέοντα, αὕτη, προσκρούσει καὶ αὕτη συντριβήσεται.

Χωρήσωμεν ὅμως καὶ ἡ εὐμένεια ὡμῶν ἔστω μετ' ἡμοῦ.

Διὰ τὴν ἐννοήσωμεν τὸ Πνεῦμα τοῦ Τεκτονισμοῦ, πρέπει ν' ἀναχθῶμεν εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ. Κατὰ τὸν Λέσιγγ, ὁ Τεκτονισμὸς εἶνε ἀρχαῖος ὡς ἡ ἀνθρωπότης. «ἐπῆροξε πάντοτε».

Ἐν τούτῳ, ὁ μέγας οὗτος ἀδ. ὑπετύπωσε τὴν κλίτην καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ Τεκτονισμοῦ. Ἡ κλίτη, τουτέστιν ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀναπόδραστον καὶ φυσικὴν ἀνάγκην τῆς ἀμύνης τῶν ἀσθενῶν καὶ ἀδυνάτων ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ κατὰ τῶν ἐπιθέσεων καὶ βίαιοπραγιῶν τῶν ἰσχυροτέρων, τῶν ἡμέρων καὶ πρῶτων τὸν χαρακτήρα κατὰ τῶν μηχανικῶν ἐκρηξέων τῶν βιαιῶν καὶ ἀλαζόνων, εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμύνης τῆς ἀρετῆς κατὰ τῆς κακίας καὶ συγ-

καρπλαιωτικῶς, εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀμύνης τοῦ ὑπὸ τῶν ἀρπικτικῶν διαθέσεων τῶν πλεονεκτῶν κατακτητῶν καὶ μεγάλων φιλοδοξῶν ἐπαπαλειουμένου ἐκάστοτε θείου δόθρου καὶ ὑπερτάτου ἀγαθοῦ, τῆς **ἐλευθερίας**.

Θαυμασίως ἐν τῇ ἱερᾷ Γραφῇ συμβολίζεται ἡ πρώτη, τῶν ἰσχυρῶν ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων πίεσις, ἐν τῷ φόνῳ τοῦ Ἄδελφου τοῦ Κάιν ἡ πίεσις δ. λ. δ. τῶν ποιμένων, τῶν νομάδων τῶν ἐκ τῆς κτηνοτροφίας ἀποζώντων, τῶν μὴ ποτῶν οὐδέποτε σκεπτομένων, ὡς μὴ ὑπαρχόντος οὐδενὸς πρὸς τοῦτο λόγου ἢ ἀνάγκης, κατὰ τῶν διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς διηγενοῦς σκέψεως πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὸν πολιτισμὸν χωρούντων γεωργῶν.

Τῆς πρώτης ταύτης πίεσεως φυσικὸν ἐπακολούθημα ὑπῆρξεν αὐτόματος τρόπος τινὰ ἀντίδρασις, ἣτις ἐξεδηλώθη εἰς ἀπόφασιν πρὸς ἔνωσιν καὶ σύμπηξιν κοινωνιῶν ἀποτελουμένων ἐξ ὁμοιογενῶν στοιχείων ἰκανῶν δὲ ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν καὶ τῆς ὀργανώσεως, ἣν ἐξ ἀρχῆς κατ' ἀνάγκην ἔλαβον ν' ἀνθίστανται κατὰ τῶν ἐπιδρομῶν καὶ νὰ διαφυλάττωσι τὰ κεκτημένα ἀγαθὰ.

Ἡ ἐκτεθεισα γνώμη τοῦ Λέσιγγ, δὲν ἀποτελεῖ

Ἐπισημασθέντα
ἀπὸ τοῦ ἀδ.
ἐν τῇ ἐπιθέσει
καὶ ἀμύνης
τῶν ἀσθενῶν
καὶ ἀδυνάτων

βεβήκως καταδείκνυν ἐπέρων γνώμων ἄλλων σοφωτάτων ἀνδρῶν ἀναγόντων τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν γένεσιν τοῦ Τεκτονισμοῦ εἰς τὰ μυστήρια τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων, τῶν Καθίλων ἢ τῶν Ἐλευσινίων ἢ τῶν ἀναγνωρίζοντων ὁμοιότητα μετὰ τῶν ἐν τῷ ἐν Κρότωνι Πυθαγορείῳ ὁμηκείῳ λειτουργουμένων οὐδὲ τῶν ταυτιζόντων ἐξ ἄλλου αὐτὸν μετὰ τῶν κατὰ τὸν μεσαίωνα ἀκμαστικῶν ἐν τῇ Δύσει συνεργιδῶν τῶν οἰκοδόμων περικαλλῆ, κατὰ τὸν ὑπ' αὐτῶν διαμορφωθέντα Γοθτικὸν ρυθμὸν, μνημεῖα ἐγειράντων, ἀγρόπῳς δὲ καὶ ζηλοτύπῳς τὰ μυστικά τῆς τέχνης αὐτῶν ἀπὸ ξένων βεβήκων ὁμμάτων διαφυλασσόντων.

"Ἀπασσι αἱ ἀνωτέρω γνῶμαι καὶ ἄλλαι τινὲς παραπλήρσιαι τούτων, ἃς δὲν ἀναφέρομεν, στεροῦνται παντελῶς ἱστορικοῦ κύρους.¹

Γεννῶνται ὅμως ἤδη τὰ ἐρωτήματα: τίς πρῶτος ἔδωκε τῷ Τεκτονισμῷ τὸν ὄν ἔχει Παγκόσμιον χαρακτήρα; τίς τοῦτον διεμόρφωσεν ἐσωτερικῶς καθ' ὃν ἡμεῖς γνωρίζομεν τρόπον καὶ τέλος, ἐπὶ τίνι σκοπῷ ταῦτα ἐπραξε;

Καθ' ἡμᾶς, ὁ πρῶτος ὅστις συνέλαβε τὴν μεταγωγὴν τῆς ἰδέας τῆς ἀδελφώσεως τῶν λαῶν ὑφ' ὃν

ὁ Τεκτονισμὸς ἀνέχει τύπον, ὁ θεὸς τὴν θεμελιώδη μορφήν οἶκον καὶ σήμερον παρουσιάζει, χωρὶς ἐκ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ γενομένων τροποποιήσεων κίτινας ἔτεινον εἰς τὸν συγχρονισμὸν τῶν βλέψεων καὶ σκοπῶν αὐτοῦ πρὸς τὰς κρατούσας ἐκάστοτε γενικὰς ἀντιλήψεις καὶ τὰς ὑφισταμένας ἀνάγκας καὶ βροχὰς τῶν κοινωνιῶν παρ' αἷς ἔδρα, νὰ πάθῃ ἀλλοίωσιν τινα, μεταβάλλουσιν ἢ τροποποιούσαν τὰς γενικὰς τοῦ οἰκοδομήματος γραμμὰς, ὁ πρῶτος λέγω ὅστις ὑπὸ φλογεροῦ αἰσθημάτων οἰστηλατούμενος ἐνεπνεύσθη τὴν ἰδέαν ταύτην εἶνε Ἰσραηλίτης.

Ὁ Μέγας οὗτος τῆς ἀνθρωπότητας φίλος ὁ ἐνθερμος οὗτος τῆς Πατρίδος του λάτρης δικαίων καὶ αὐθις τὴν ρῆσιν «ἐξ Ἄνατολῶν τὸ φῶς» συμβολικῶς ἐπενίδρυσε πανταχοῦ τῆς γῆς τὸ ὑπὸ τοῦ κατακτητοῦ καταστραφέν Σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἐνότητος τῆς φυλῆς του, καὶ τῆς προσφιλεστάτης, ἀλλ' ἐκλιπούσης φεῦ, Πατρίδος του, ἀσφαλῆ καὶ ἀπαράδεικτον πρὸς λατρεῖον τόπον, τόνδε τὸν χώρον ὤρισε, ἐν ᾧ ὁ Ναὸς τοῦ Σολομῶντος ἔδρευται.

"Ἄν ἡ γνώμη, ἡμῶν αὕτη ἐνέχη ὅσιν τινα ἀληθείας καὶ λογικότητας ἐπιτρέπεται ἡμῖν ἐπὶ πλέον ἐπὶ ταύτης νὰ ἐνδιατρίψωμεν καὶ νὰ ἀσχοληθῶμεν

περί εκείνου, ὅστις ἐαυτὸν καὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα, ἐκουσίως βεβαίως καὶ μετὰ λόγου, εἰς τὴν ἀφάνειαν καὶ λήθην ἔρριψε. ὡς βραχὺς καὶ τέλειος τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀνατόμος καὶ γνώστης, χάριν τῆς ἐπιτυχίας καὶ τῆς τελειώσεως τοῦ μεγαλειόδου αὐτοῦ ἔργου; Ἰπεδηλώσαμεν τὴν ἴδιαν ἡμῶν γνώμην οὐχὶ διὰ τὴν ταραξίωμεν τὴν ἡσυχίαν τῆς ψυχῆς τοῦ μεγάλου ἀνωνύμου καὶ ἀγνώστου τῆς ἐξορίας τέκνου τοῦ Ἰσραὴλ ἀλλ' ἀπὸ σκοποῦ, ἵνα καὶ ἐκ ταύτης καταδειχθῆ, τὸ μὲν, ὅτι εἰς τὴν Πατρίδα ἐστρέφοντο αἰσκήσεις καὶ τὰ αἰσθητά τῆς μεγάλης ἐκείνης δικαιοσύνης καὶ ἀκρίμου ψυχῆς, τὸ δέ, ὅτι πρὸς ἄμυναν τῶν τέκνων τῆς Πατρίδος ταύτης, τῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν ὑφήλιον διεσκορπισμένων καὶ παρὰ πάντων σκληρῶς διωκομένων καὶ βασανιζομένων ἠχοδόμοι τὸν Ναὸν τοῦ Σολομῶντος.

Οἰονόηποτε ὅμως καὶ ἂν ἀποδεχθῶμεν γνώμην καὶ ὀπωσθήποτε ταύτην ἐξετάσωμεν τὴν ἀναπότρεπτον ἀνάγκην τῆς ἀμύνης ἐν τῷ κέντρῳ αὐτῆς καὶ τῷ λόγῳ τῆς ὑπάρξεως θ' ἀνεύρωμεν.

Ὅθεν ὀρθῶς ἀπ' ἀρχῆς τὴν γνώμην τοῦ Λέσκιγγ ἠσπᾶσθαιμὲν ὡς τὴν μᾶλλον δικαιολογοῦσαν τὴν αἰ-

τίαν τῆς δημιουργίας παθῶν τῶν τοιαύτης φύσεως ἐταιρειῶν καὶ τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν.

Πᾶσα λοιπὸν ἐνωσις, πᾶς τοιοῦτος δεσμός ἢ καὶ πᾶν ἀνθρώπινον κατασκευάσμα ὑφ' οἰονόηποτε καὶ ἂν ἐπενδύεται ὄνομα πρὸς ἀνθρωπιστικούς σκοποὺς τείνον καὶ ἠθικὰς ἀρχὰς ἐξυπηρετοῦν πραγματικῶς δύναται νὰ ὀνομασθῆ, Τεκτονική, Στοιὰ καὶ τυπικῶς αὕτη, λογίζεται ὡς ἀδ. ἂν πρὸς διδασκαλίαν τῶν θεμελιωδῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν ἀναλλοιώτων ἀληθειῶν ποιῆται χρῆσιν τῶν ἐκ τῆς φύσεως εἰλημμένων συμβόλων καὶ μυστικῶν τιμῶν διατυπώσεων τῶν ἱστορικῶν ἐχρυσῶν ἀξίαν παρ' ὧν ἀρκοῦσαν ἀντλεῖ ἰσχυρὸν γόητρον καὶ αἰγλήν καὶ ἂν ὡς θέμελλον τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς θέτει τὸν σεβασμὸν τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαίου.

Τῶν μυστηρίων καὶ τῶν συμβόλων ὧν ποιεῖται χρῆσιν ὁ Τεκτονισμὸς καίτοι γνωρίζει, ὅτι ἐν ᾧτινι δῆποτε ἐγκυκλοπαιδικῶ λεξικῶ, πᾶς τις δύναται νὰ λάβῃ ἰδέαν τινὰ κατὰ τὸ μᾶλλον σαφῆ, οὐδόπως ὅμως θέλει ἀποχωρισθῆ ἢ ἀποστερηθῆ ἢ καὶ τὸ γόητρον αὐτῶν θὰ μειώτῃ διὰ τῆς προσπαγωγῆς των ἔξω τοῦ Ναοῦ ἀλλὰ ζηλοτύπως θὰ ἐχγται τούτων καὶ φιλοστόργως ἀπὸ βλεμμάτων βεδύλων θὰ προ-

1) ἀπὸ τῆς ἀποστολῆς τῆς ἐπιστολῆς τῆς 2

φυλάσσει, ὡς ἄριστα γνωρίζων τῆς μεγίστης αὐτῶν ὑποβλητικῆς δυνάμειν καὶ τὴν μυστηριώδη, ἐπιδραστὴν ἦν ἐπὶ τῶν ψυχῶν ἀσκούσι.

Μὴ τὸ ἐκλαμπρον καὶ μεγαλοπρεπὲς τοῦ σοφοῦ Σολομῶντος ἔργον τὸ ἐπὶ ἐπιτατίαν ὅλην δεκάδα χιλιάδων ἐργατῶν ἀπασχολήσαν, τὸ ἐν περιόπτῃ τῆς πρωτεύουσῃς θέσει, παρὰ τὰ ἴδια αὐτοῦ βασιλεῖα θεμελιωθέν, ὁ φερώνυμος αὐτῷ ναὸς δὲν ἐδόθη ταῖς ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Δαυὶδ διὰ συνεχῶν πολέμων ἐνωθείσας φυλακίαι τοῦ Ἰσραήλ ὡς Σύμβολον τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἰσχύος τῆς Ἰουδαϊκῆς Πατρίδος;

Μὴ περὶ τὸ περικαλλὲς τοῦτο τοῦ Τυρίου ἀρχιτέκτονος, τοῦ δαιμονίου Χειράμ, κατασκευάσμα δὲν ἐπετεύριζε γηθασύνως καὶ ὑπερηφάνως ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἔθνους;

Μὴ τὸ γοητευτικὸν τοῦτο Σύμβολον δὲν ἐμπνέει καὶ νῦν τὴν τόσῃν πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπῃν τῶν υἱῶν τοῦ Ἰσραήλ καὶ δὲν ἐπιδρα τοσοῦτον ἰσχυρῶς ἐπὶ τὴν ψυχὴν τοῦ ὅλου ἔθνους αὐτῶν ὥστε καὶ σήμερον ἀκόμη περὶ Αὐτὸ νὰ συγκεντρῶται ἡ ψυχὴ τῆς φυλῆς ταύτης καὶ ἐξ αὐτοῦ ἐμπνεομένη ν' ἀν-

δριζύεται, νὰ ὑπομένῃ, νὰ παλαίῃ καὶ νὰ κρατῶνται ἐν ταῖς ἐλπίσι:

Μὴ ἄλλοτε δὲν ἐνέπνεε τόσῃν πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπῃν τὸ Σύμβολον ὥστε εἰς τοὺς ἀίχμαλωτεύσαντας αὐτοὺς Βαβυλωνίους παρακαλοῦντας νὰ τραγωδήσωσιν ἄσμά τι τῆς πατρίδος των ν' ἀπαντῶσι πῶς ἄσωμεν τὴν ἠδὴν Κυρίου ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίαι;

Μὴ τὰ δάκρυα τῶν εἰς ἀίχμαλωσίαν ἀπαγομένων Ἰσραηλιτῶν δὲν ἐπληθύνοντο ἐκ τῆς ἀγκνήσεως τοῦ ἱεροῦ Συμβόλου τοῦ ἠραϊζόντος τὴν πρωτεύουσταν, τὴν Σιών: «ἐπὶ τὸν ποταμὸν Βαβυλωνος ἐκεῖ ἐκαθήσαμεν καὶ ἐκλαύσαμεν ἐν τῷ μνησθῆναι ἡμᾶς τῆς Σιών.»

Ἄλλὰ μήπως, πολὺ πρὸ τοῦ Σολομῶντος ἡ παγκόσμιος προσωπικότης ὁ θεόπνευστος νομοθέτης καὶ ἀναμορφωτῆς ὁ Μωϋσῆς, διὰ τῶν Συμβόλων δὲν κατώρθωσεν εἰς τὸν ἄμαχον ἐκ τῆς δουλείας καταστάντα λαὸν νὰ ἐμπνεύσῃ θάρρος καὶ πεποίθησιν καὶ τὸ ἐμφυτον τῆς φιλοπατρίας αἰσθημα ν' ἀναζωπυρώσῃ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ νικήσῃ λαοὺς ἐμπειροπολέμους, νὰ ἐπανακτήσῃ τὴν πατρίδα γῆν καὶ νὰ δημιουργήσῃ Πατρίδα ἰσχυρὰν ὡς τὴν μόνην ἱκανὴν καὶ ἀσφαλῆ ἐγγυήτριαν τῆς ἐλευθερίας

καὶ τῶν διδύμων τῆς φύσεως ὑπατέρων ἰσότητος καὶ ἀδελφότητος, τῆς ἱεραῆς ἀγλόνου τριλογίας τοῦ ἡμετέρου δεσμοῦ:

Μήπως ὅμως πολλοὺς χρόνους ὕστερον, ἕτερος λαὸς ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ τῶν ἔργων τοῦ ὁμοίου ὡς ἐξ ἀστειρευτοῦ καὶ ἀείρου πηγῆς ἐμπνεύσεως ολόκληρος ἢ ἀνθρωπότης ἐνεπνεύσθη, ἀνεγεννήθη καὶ ἐφθασεν εἰς τοιοῦτον σημεῖον ἀκμῆς καὶ τελειώσεως τοῦ πολιτισμοῦ, οἷον σήμερον βλέπομεν, ὁ ἑλληγικὸς τουτέστι λαός, —δουλωθεὶς κρίματιν οἷς οἶδε Κύριος—δὲν ἐξῆγε, δὲν ἐξετράφη, ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας ὑπὸ τῶν ἐλπίδων ἃς ἐν Σύμβολον ἀψιλῶς ἐξέχεε καὶ δὲν ἔσωσε τὴν ἐθνικὴν του ὑπόστασιν καὶ ὄντοτήτα χάρις εἰς τὴν γοητεύουσαν καὶ δεσμεύουσαν δύναμιν τοῦ Συμβόλου τούτου:

Ποία δὲ ἰσχυροτέρα πνοὴ ἠδύνατο γὰρ διασεισῆαι τὸ ἀκλόνητον τῆς Τουρκικῆς τυραννικῆς οἰκοδόμημα ἢ μὴ τὸ Σύμβολον, τὸ Σύμβολον τὸ ἱερόν τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλεῖα, κοιμωμένου εἰσέτι, ἐν ἑτέρῳ ἐπίσης ἐθνικῷ καὶ Θρησκευτικῷ Συμβόλῳ, ἐν τῷ μεγαλοπρεπεῖ Ναιῷ τῆς τοῦ Θεοῦ σοφίας τοῦ λαμπροτάτου τούτου μνημείου τῆς μεγαλοφυΐας τῶν εὐγενεστάτων τῆς Ἰωνίας τέκνων Ἰσιδώρου καὶ Ἀρτεμίου:

Μὴ καὶ σήμερον ἢ Ἀγία Σοφία καὶ ὁ Μαρμαρωμένος Βασιλεῖα δὲν συναρπάζουσι καὶ δὲν ματαριούσιν ἡμᾶς εἰς σφαίρας ὑψηλοτέραις:

Μὴ ἐκ τῶν Συμβόλων τούτων περὶ ἃ ἐν σκαρκοῦνται καὶ ἐλπίδες καὶ οἱ πόθοι ἡμῶν δὲν χαλῶνδουταὶ ὅλων ἡμῶν ἢ ψυχῆ, δὲν γιγαντούται τὸ θάρρος, δὲν ἐκτρέφεται ὁ θυμὸς καὶ σήμερον περὶ αὐτὰ ἡμεῖς ἴγνωμένοι, δυνατοὶ δ' ἐν τῇ ἐνώσει μας τῆς φύσεως, δὲν παλαίωμεν ὑπὲρ τῶν ὑψηλοτέρων ἰδεωδῶν:

Ἐκ ποίας ἄρα γε εὐαιτιότητος ποιητικῆς ψυχῆς ἐγεννήθη ὁ θρόλος τοῦ Μαρμαρωμένου Βασιλεῖα:

Μὴ ἐρευνῶμεν ματαίως, μὴ κοπιῶμεν ἀνωφελῶς.

Ὁ θρόλος, τὸ Σύμβολον τοῦτο εἶνε γέννημα τοῦ πόνου καὶ τῆς θλίψεως ἐνὸς ἔθνους, ἐνὸς λαοῦ στερηθέντος τῆς πατρίδος του, ἀπολέσαντος τὴν ἐλευθερίαν του καὶ συγκεντρώσαντος τὰς ἐλπίδας τῆς ἀναστάσεώς του, τῆς ζωῆς καὶ τῆς ὑπάρξεώς του ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου συμβόλου, τοῦ Συμβόλου τοῦ Βασιλεῖα, Βασιλεῖα ἔστω καὶ Μαρμαρωμένου.

Σιγήσωμεν πρὸς στιγμὴν ἀδελφοί! . . . . .

Ἡ στιγμιαία αὐτὴ κατάνυξις εἶνε προτιμωτέρα

ρουνοῦ δλοκλήρου λιόχνωτοῦ· εἶνε ἐπισημαστέρα γιλίων ὄρκων· εἶνε προσευχή· εἶνε ἐκφρασις βαθυτάτης λατρείας πρὸς τὸ ἱερὸν Σύμβολον τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ἰσχύος τῆς Φυλῆς ἡμῶν, πρὸς τὸ Σύμβολον ἀφ' οὗ ἐκπορεύεται φῶς καὶ δύναμις, πρὸς τὸ Σύμβολον ἐν ᾧ ἡ ἀφηρημένη τῆς Πατριδος ἐννοια λαμβάνει ὑπόστασιν καὶ ζωὴν, πρὸς τὸ Σύμβολον ὅπερ εἶνε ὁ Βασιλεὺς!..

Ἰδοὺ λοιπὸν τὸ πνεῦμα τοῦ Τεκτονισμοῦ ἐξερχόμενον οὐχι ἐκ τῶν γραφείων τῶν σοφῶν ἀλλ' ἐκ τῆς ψυχῆς τῶν λαῶν καὶ ἐκ τῶν προνομιοῦχων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἵτινες ἄνωθεν τὴν κλήσιν ἔλαβον, νὰ σημειώσωσι στάθμὸν ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ οἱ ὅποιοι ὀνομάζονται Σόλων, Λυκούργος, Κομφούκιος, Μωϋσῆς, ἵνα μὴ καὶ τὰ δνόματα τῶν ἰδρυῶν τῶν ξένων θρησκειῶν ἀναφέρω.

Τὸ πνεῦμα τοῦτο εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀποβλέπει καὶ οὐδὲν ἕτερον ἀποσκοπεῖ εἰμὴ εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ ὑπεράτου τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν, τῆς ἐλευθερίας ὡς πηγῆς πάσης εὐτυχίας καὶ εὐδαιμονίας, τῆς ἐλευθερίας ἣτις κατὰ τὸν Ρουσσὸ θεωρεῖται ὡς τὸ ἀνακρίτετον καὶ ἀπαραίτητον θεμελιῶδες δικαίωμα τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος.

Τὸ ἀγαθὸν ὅμως τοῦτο, ἡ ἐλευθερία, ὅπως ἀνθος τι λεπτόν καὶ εὐαίσθητον μόνον δι' ἀόκνου φροντίδος καὶ διηγενοῦς μερίμνης καὶ περιποιήσεως καὶ ἐντὸς θερμοκηπίου ζῆ, ἀναπτύσσεται καὶ θάλλει οὕτω καὶ αὕτη φυλάσσεται ἐν Πατρίδι ἰσχυρᾷ καὶ ἀκμαίᾳ καὶ ἐντὸς τῶν θερμῶν καρδιῶν τῶν πολιτῶν διατηρεῖται.

Τοῦτου ἕνεκα ὁ Τεκτονισμὸς διδάσκει ὅτι μία τῶν ὑψίστων ἀρετῶν εἶνε ἡ φιλοπατρία.

Τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας ἐκ τῆς καρδίας ἀναδιδῶν δὲν νεκροῦται ἐν ταῖς Τεκτονικαῖς Στοαῖς ἀλλὰ καλλιεργεῖται μετ' ἰδιαζούσης ἐπιμελείας διότι ὁ Τεκτονισμὸς δὲν εἶνε ὁ θάνατος τῆς καρδίας· εἶνε ὁ ρυθμίζων αὐτὴν κανὼν, ἐξωραΐζει λοιπὸν ἐξαγιαζοῦν καὶ ἐξυψοῖ τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας.

Σφόδρα ὁ Τεκτονισμὸς ἀντιτίθεται κατ' ἐκείνων οἵτινες εὐρίσκουσι τὴν ἰδέαν τῆς πατρίδος πολὺ εὐτελεῖ καὶ ἐγωῦστικὴν, θεωροῦσι δὲ μόνον ὡς ἀξίαν τῆς μερίμνης αὐτῶν καὶ τῆς στοργῆς δλοκλήρον τὴν ἀνθρωπότητα καὶ προκρίνουσιν ὡς λέγει ὁ Ρουσσὸ νὰ ἀγαπῶσι τοὺς Τρατάρους διὰ νὰ μὴ ἔχωσι τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀγαπῶσι τοὺς γείτονάς των!

Ἐὸ Τεκτονισμὸς θεωρεῖ τὸν κοσμοπολιτισμὸν

τῶν ἀνθρώπων τούτων, τὸν κοσμοπολιτισμὸν τὸν ἀρ-
νοούμενον τὴν Πατρίδα ὡς οὐτοπίαν καὶ κάτι πλεον-
ταύτης, ὡς χίμαιραν ἐπικίνδυνον, ὡς ἀντικατοπ-
τρισμὸν ἀπατηλόν.

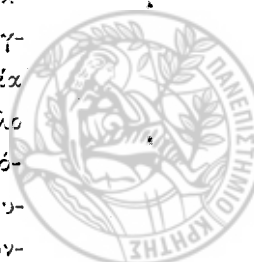
Ὁ Τεκτονισμὸς γνωρίζει, ὅτι ὅ,τι εἶνε ἐπιθυμη-
τὸν δὲν εἶνε καὶ κατορθωτόν.

Ἐφικτόν, θεωρεῖ τὴν καθολικὴν ἀγάπην ἣν δι-
δάσκει καὶ ἀσκεῖ διὰ τῆς πιστῆς ἐφαρμογῆς τῶν θε-
μελιωδῶν ἀρχῶν του, ἐλευθερίας, ἰσότητος καὶ ἀδελ-
φότητος· ἀνέφικτον ὅμως τὴν ἀποφυγὴν τῶν συγ-
κρούσεων καὶ τῶν πολέμων. Ἡ παγκόσμιος ἱστορία
τοῦτο διδάσκει. Εἰς τὰς σελίδας αὐτῆς οὐδὲν ἄλλο
βλέπομεν ἢ πολέμους, σφαγὰς καὶ ἐγκλήμματα ἀτό-
μων πρὸς άτομα καὶ λαῶν πρὸς λαούς, ὡς ἀνάγκυ-
λαι δὲ μόνον σύντομοι τῶν ἀντιμαχομένων φαίνον-
ται τὰ ἔτη τῆς εἰρήνης. Οἱ μέγιστοι τοῦ κόσμου φι-
λόσοφοι καὶ συγγραφεῖς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς ἀνα-
ποδράστου ἀνάγκης γίνονται ἀπολογηταὶ τοῦ πολέ-
μου, ὡς π. χ. ὁ Δάρβιν θεωρῶν τὸν βίαιον ἀγῶνα
ὡς φυσικὸν νόμον διέποντα πάντα τὰ πλάσματα, ὁ
Λίμπερ φρονῶν ὅτι ὁ πόλεμος προάγει τὸ φῶς, τὸν
πολιτισμὸν, τὴν ἐλευθερίαν, ὁ Πορταλίς ἀποκαλῶν
αὐτὸν ὄργανον τῶν βουλῶν τῆς θείας προνοίας, ὁ

Μοντεσκιέ, ὁ Ζολά, ὁ Ἐγγὺλ, περὶ πλείους τούτων
πρεσβεύουσιν ὁ Λεϊβνιτς ἰσχυρίζομενος ὅτι ἡ λέξις
εἰρήνη μόνον ἐπὶ τῆς εἰσόδου τῶν κοιμητηρίων ἀνα-
γράφεται, μηδ' αὐτοῦ τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου ἐξαι-
ρουμένου, ἐρμηνεύοντος τὸ ρῆμα τοῦ ἱεροῦ εὐαγγε-
λίου, οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην ἀλλὰ μάχιραν
καὶ συνάγοντος τὸ πόρισμα ὅτι τοῦτο δικτυπώνει
τὸν αἰώνιον νόμον τῆς ἀνάγκης τοῦ πολέμου.

Ὅπως ὁ πόλεμος ἀναγνωρίζεται ὡς φυσικὸς
νόμος οὕτω καὶ ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος, ἐμφυτος
οὕτω ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ Τεκτονισμοῦ ὡς ἀξία
ἐπιμελημένης καλλιέργειας καὶ ἀναπτύξεως χωρὶς
ἐκ τούτου νὰ κωλυθῇ ἢ πρὸς ἕλην τὴν ἀνθρωπότητα
ἀγάπη. Ὅπως τοῦ πατρὸς ἢ πρὸς τὴν οἰκογένειαν
του στοργὴ κατ' οὐδὲν ἐλαττώνει τὴν πρὸς τοὺς συμ-
πολίτας ἀγάπην οὕτω καὶ ἡ πρὸς τὴν πατρίδα στορ-
γὴ οὐδόπως ἀποκλείει τὴν πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα
ἀγάπην.

Ὁ Τεκτονισμὸς θεωρεῖ τὴν φιλοπατρίαν ὡς ἐν
τῶν ἡδυτάτων καὶ ἰσχυροτάτων αἰσθημάτων ὅσα ἀνέ-
καθεν καὶ παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς δονοῦσι τὴν καρ-
δίαν τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀναγνωρίζει ὅτι ἐκ τοῦ εὐ-
γενοῦς τούτου αἰσθήματος ἐνεπνεύσθησαν αἱ λαμ-

ὅτι ὁ πόλεμος
καὶ ἡ φιλοπατρία
ἐπὶ τῆς

πρόταται πράξεις τῆς αὐταπαρνήσεως, τῆς ἀφοσιώσεως, τοῦ γεννησιόφρονος ἠρωτισμοῦ ὡν μνημονεύει ἡ ἱστορία.

Ὁ Τεκτονισμὸς διακηρύττει καὶ διαλαλεῖ ὅτι ἡ φιλοπατρία εἶνε τὸ ἰσχυρότατον ἐγγέγραυον τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας. Οἱ λαοὶ δὲ οἱ στερούμενοι ταύτης καθίστανται λεία εὐκόλοιοι τῶν κατακτητῶν γίνονται δ' ἐπίσης εὐχερῶς ἔρμαιοι τῶν βραδιούργων καὶ φιλοδόξων οἵτινες σπεύρουσι τὴν διχόνοιαν παρὰ τοῖς πολίταις, ὑποδαυλίζουσι τὰ πάθη καὶ προσπαθοῦσι ν' ἀνεγείρωσι τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἀτομικῆς εὐδαιμονίας ἐπὶ τῶν ἐριπέων τῆς γενικῆς τοιαύτης. Τελοῦσι δ' ὡσαύτως ὑπὸ τὴν γοητείαν καὶ κυρίαρχίαν τοῦ ξένου χρήματος καὶ πᾶν ἱερὸν καὶ ὅσιον τῆς πατρίδος καταπροδίδοντες τὰ δεσμὰ τῆς δουλείας σφυρηλατοῦσι.

Κατὰ τῶν φιλοδόξων τούτων καὶ βραδιούργων, κατὰ τῶν ἐσωτερικῶν τούτων ἀρπυιῶν, κατὰ τῶν ἐπὶ χρήμασι, ξένα συμφέροντα ὑπηρετούντων ἐπὶ βλάβῃ τῶν τῆς ἰδίας πατρίδος, πᾶς Τέκτων ἐπιθυμῶν νὰ διαφυλάξῃ τὰ δικαιώματά του ὡς πολίτου ἐλευθέρου, ὀφείλει νὰ σκέπτηται, ὑποχρεοῦται ν' ἀποφασίξῃ καὶ ἐπιβάλλεται νὰ ὀρθῶ.

Ὁ Τεκτονισμὸς τέλος ὁ ἐλληνικὸς καιρὸς εἶνε νὰ λάβῃ τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐπιβάλλομένην κατεύθυνσιν. Ὅφειλε νὰ μιμηθῇ τὰς ξένας ἀδ.: Στ.: πλείστοι τῶν ὁποίων κατὰ τοὺς καλοὺς τῆς εἰρήνης χρόνους μετ' αὐταρκαθείας τινὸς τὸν κοσμοπολιτισμὸν ἐκαλλιεργοῦν καὶ τοῦτον παρ' ἀξίαν ὑπερβάλοντως ἐθώπευον καὶ οἱ ὅποιοι τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἡ φωνὴ τῆς Πατρίδος, τοὺς ἐν αὐταῖς ἐργαζομένους καὶ δυναμένους φέρειν ὄπλα ἐκάλεσε πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν ἱερωτέρων καὶ τιμιωτέρων αὐτῆς διακαιωμάτων, λησμονήσασαι, ὡς ἦν ἐπόμενον, τὴν μίαν καθολικὴν Πατρίδα καὶ τὴν παγκόσμιον ἀγάπην μετ' εὐχῶν ἐπὶ τὰ πεδία τῆς τιμῆς ἀξιάπστειλαν καὶ ἀνετεῖλαντο αὐτοῖς, ὅπως περὶ τὸ ἱερὸν καὶ ἴδιον ἕκαστος τῆς Πατρίδος σύμβολον—τὴν σημαίαν—ἀγωνισθῶσι τὸν εὐγενῆ ὑπὲρ τῆς νίκης καὶ ἐπικρατήσεως ἀγῶνα. Καὶ ὄντως οἱ εὐγενεῖς αὐτοὶ τέκτονες ἀπαρτίζοντες, ὡς τὸ πολὺ, τὰ ἐμπνευσμένα τῶν διαμαχομένων στρατιῶν στελέχη, τὴν σημαίαν ὀδηγὸν ἔχοντες, ἀτρόμητοι πρὸς τὸν θάνατον βαδίζουσι, κατανικῶντες καὶ αὐτὸ τῆς αὐτοσυντηρητικῆς αἰσθημα περιφρονηταὶ οὕτω τῆς ζωῆς γινόμενοι, καὶ πρὸς τὸ

Σύμβολον αὐτὸ τὸ θνήσκον αὐτῶν βλέμμα στρέφουσι καὶ τὸ ὕστατον μειδίημα ἀπευθύνουσι.

Ἐνωστὸν δὲ ὅτι καὶ οἱ ἀναπομείναντες ἀστράτευτοι τέκτονες δὲν διώκουσιν ἤδη, χιμαίρας κοσμοπολιτικᾶς ἀλλὰ πάντες εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐθνικῶν συμφεροντῶν τὰς δυνάμεις των διαθέτουσιν. οὐδὲν ὅτι, τῆς Πατρίδος τὰ συμφέροντα ἐξυπηρετεῖ παραλείποντες οὐδὲ εἰς τὴν τύχην ἐπαφίεμενοι ἀλλὰ βουλευόμενοι ὑποδεικνύουσι τοῖς ἰθύνουσι τὸ δέον γίνεσθαι καὶ αὐστηρῶς πειθαρχοῦντες τοῖς νόμοις καὶ τοῖς ἄρχουσι, παρέχουσι τὴν θαυμαστὴν εἰκόνα μυριοπληθοῦς Στοᾶς ἐνεργούσης κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς παντοδυνάμου σφύρας — τοῦ Νόμου — καὶ τῷ νεύματι μόνῃ κινουμένης τοῦ Ἄρχοντος Σεβασμίου.

Οὕτω λοιπὸν καὶ ὁ ἐντεῦθεν ὁ ἐκείθεν τεκτονισμὸς καταυγαζόμενος νῦν ὑπὸ ἀγερώχου ἐθνικοῦ αἰσθημάτων σκέπτεται καὶ ὄρα πατριωτικῶς.

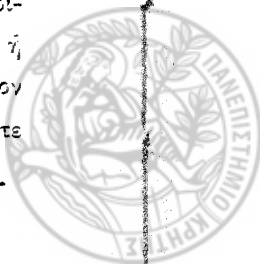
Ἄλλ' ἡμεῖς, οἱ πανταχόθεν ὡς ἔθνος, ὡς φυλὴ, ὡς κράτος συνηλιθόμενοι, θὰ ἐξαικολουθῶμεν ἐγκαρτεροῦντες μόνον, ἐν ταῖς ἀδικίαις καὶ πιέσεσιν εἰς ἃς, ἐξ ὑπερβάλλοντος βεβαίως ζήλου μετέχουσι καὶ τέκτονες; Ἡ ὡς εἰς ἄνθρωπος ἐκ τῶν καταθλίψεων ἐξεγειρόμενοι, ἀναλαμβάνοντες θάρρος καὶ δεικνύον-

τες πρωτοβουλίαν, ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ Συμβόλου παροίησιν ἀντλοῦντες καὶ περὶ τὸ ἱερὸν Σύμβολον ἀδιάσπαστον τὴν τεκτονικὴν ἡμῶν ἄλυσιν σχηματίζοντες εἰς ὑψηλὰ ν' ἀχθῶμεν τεκτονικὰ βουλευμάτα καὶ ἀποφάσεις;

Ὁ περαιτέρω περὶ τούτων λόγος ἐξέρχεται τῶν ὀρίων τοῦ ἀποψινῶς θέματος καὶ συμμορφούμενος πρὸς τὴν ἐπιτακτικὴν τῆς κλειψύδρας φωνὴν καταστρέφω τὸν λόγον παρακαλῶν ὑμᾶς ὅπως ἀποθέσγητε χαμαὶ τὰ ἀνά χειρας ἐργαλεῖα ἵνα ἐν καταπόσει καὶ ὀρθῆς στάσει ἐνωτισθῶμεν ἀκροαζόμενοι τῶν περὶ Πατρίδος ὑψηλῶν ρημάτων, ἐνὸς ἐν φυλακῇ χάριν αὐτῆς θνήσκοντος, ἐνὸς ὅστις τὴν ζωὴν του χάριν τῆς ἰδέας τῆς πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἄρχοντας πειθαρχίας καὶ ὑπακοῆς εἰς τὸν βῶμον τῆς Πατρίδος προσήνεγκε, ἐνὸς ἀληθοῦς — κατὰ τὴν παρ' ἡμῶν παραδεδεγμένην ἐκδοχὴν τῆς λέξεως — τέκτονος, τοῦ μεγίστου τῶν φιλοσόφων, τοῦ δαιμονίου Σωκράτους ἐκ τοῦ βᾶθους τῆς φυλακῆς του χρησιμοδοτοῦντος ὅτι

Μητρὸς τε καὶ πατρὸς καὶ τῶν ἄλλων προγόνων ἀπάντων τιμώτερόν ἐστιν ἢ πατρίς καὶ σεμνώτερον καὶ ἀγιώτερον καὶ ἐν μείζονι μοῖρα καὶ

παρὰ θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις τοῖς νόον ἔχουσι καὶ
τέδεσθαι δεῖ καὶ μάλλον ὑπαίκειν καὶ ἠωπεύειν πατρί-
δα χαλεπαίνουσαν ἢ πατέρα, καὶ ἢ πείθειν, ἢ ποιεῖν
ἢ ἂν κελεύῃ, καὶ πάσχειν, εἴαν τε προστάτῃ πα-
θεῖν, ἢ συχίαν ἄγοντα, εἴαν τε τύπτεσθαι, εἴαν τε δει-
σθαι, εἴαν τε εἰς πόλεμον ἄγῃ, τρωθηρόμενον ἢ ἀπο-
θηνούμενον, ποιητέον ταῦτα, καὶ τὸ δίκαιον οὕτως
ἔχει, καὶ οὐχὶ ὑπαικτέον οὐδὲ ἀναχωρητέον, οὐδὲ
λειπτέον τὴν τάξιν, ἀλλὰ καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν δι-
καστηρίῳ καὶ πανταχοῦ ποιητέον ἢ ἂν κελεύῃ ἢ
πόλις καὶ ἢ πατρίς ἢ πείθειν αὐτήν ἢ τὸ δίκαιον
πέφυκε· βιάζεσθαι δὲ οὐχ ὅσιον οὔτε μητέρα οὔτε
πατέρα, πολὺ δὲ τούτων ἔτι ἦτορον τὴν πατρίδα.

Τιμᾶται Δραχμῆς.

